

AVE MARIA

37

Oorspronkelijk: *Ellens Gesang; lied 3 uit de Sieben Gesänge aus Walter Scotts Fräulein Vom See*, opus 52, D. 839

Schubert, Franz Peter (1797 – 1828)

Anne Sofie von Otter, sopraan
Bengt Forsberg, piano

*Ave Maria! Jungfrau mild,
Erhöre einer Jungfrau Flehen,
Aus diesem Felsen starr und wild
Soll mein Gebet zu dir hinwehen.
Wir schlafen sicher bis zum Mor-
gen,
Ob Menschen noch so grausam
sind.
O Jungfrau, sieh der Jungfrau Sor-
gen,
O Mutter, hör ein bittend Kind!
Ave Maria!*

*Ave Maria! Unbefleckt!
Wenn wir auf diesen Fels hinsinken
Zum Schlaf, und uns dein Schutz
bedeckt
Wird weich der harte Fels uns dün-
ken.
Du lächelst, Rosendüfte wehen
In dieser dumpfen Felsenkluft,
O Mutter, höre Kindes Flehen,
O Jungfrau, eine Jungfrau ruft!
Ave Maria!*

*Ave Maria! Reine Magd!
Der Erde und der Luft Dämonen,
Von deines Auges Huld verjagt,
Sie können hier nicht bei uns woh-
nen,
Wir woll'n uns still dem Schicksal
beugen,
Da uns dein heil'ger Trost anweht;
Der Jungfrau wolle hold dich nei-
gen,
Dem Kind, das für den Vater fleht.*

*Ave Maria, zachtmoedige vrouw,
verhoor het gebed van een jonk-
vrouw.
Vanaf deze harde en wilde rots
zal mijn gebed naar u toe waaien.
Wij slapen veilig tot de morgen,
hoe wreed mensen ook zijn.
O jonkvrouw, zie mijn zorgen.
O moeder, hoor een biddend kind!
Ave Maria!*

*Ave Maria! Onbevlekt!
Als wij op deze rots wegzakken
in de slaap en uw bescherming ons
bedekt,
zal de harde rots
zacht aanvoelen.
U glimlacht, rozengeuren waaien
deze rotskloof binnen,
O moeder, hoor het kind smeken,
O jonkvrouw, een jonkvrouw roept!
Ave Maria!*

*Ave Maria, zuivere maagd!
Die aardse en luchtdemonen
met een blik van uw ogen verjaagt,
zo kunnen ze niet bij ons wonen.
Wij zullen ons stil voegen naar ons
lot,
Omdat ons uw heilige troost toe-
waait; de jonkvrouw wil zich lieflijk
naar je buigen, naar het kind,
dat voor de vader vlucht.
Ave Maria!*

Ave Maria!

Dit lied is oorspronkelijk afgeleid van een Engels lied van Sir Walter Scott (1771 – 1832), *Ellen's Song, from The Lady of the Lake*. Het is vervolgens door veel componisten, onder wie Felix Mendelssohn-Bartholdy, getoonzet. Hier nu de beroemdste versie, die van Franz Peter Schubert (1797 – 1828), met als oorspronkelijke titel *Ellens Gesang III, opus 52 (Sieben Gesänge aus Walter Scotts Fräulein Vom See) no. 6, D. 839* (1825).

De beroemdheid van het stuk heeft ervoor gezorgd dat zijn oorsprong geheel verduisterd is. Het is voor velen een Weesgegroetje en niet meer dan dat. Dat is jammer en zo heeft Schubert het zeker niet bedoeld. *The Lady of the Lake* is een verhalend gedicht van Sir Walter Scott, 1810. Het verhaal gaat onder meer over de strijd van drie mannen die de liefde van Ellen willen winnen en over de oorlog tussen de lowland en highland Schotten. In de 19e eeuw was het mateloos populair, daarna verdween het uit beeld. Schubert, Rossini, de Ku Klux Klan (hun gewoonte van het verbranden van een kruis!) zijn geïnspireerd door het verhaal. Maar ook het bekende *Hail to the Chief*, de presidentiële hymne van de Verenigde Staten van Amerika vindt in dit verhaal zijn oorsprong!

Men zegt dat Schuberts' bewerking voor het eerst is gezongen op het kasteel van gravin Sophie Weissenwolff in Steyregg, Oostenrijk. die zichzelf in Ellen herkende. Dat leidde er toe dat ook zij bekend werd als 'de vrouw van het meer'. Het Engelse gedicht en het refrein beginnen met de woorden Ave Maria. Dat heeft er toe geleid dat later Schuberts melodie gebruikt werd voor de volledige tekst van het Latijnse gebed Ave Maria. Zie daar de oorsprong van het misverstand als zou Schubert de muziek hebben geschreven voor de Latijnse tekst.

De sopraan Heleen Koele zong, begeleid door Steven Faber, onder meer dit lied op ons 40-jarig huwelijksfeest (2007), Kasteel Doorwerth.